

สำเนารู้-กฎหมายรอบตัว

นายพิษณุ ผาสุกมโน เรียบเรียง

สำเนารู้-กฎหมายรอบตัว

เรื่องที่ ๑๒ กงเกวียนกำเกวียน กรณี ขโมยคนหนึ่งลักทรัพย์เขามา ต่อมาขโมยอีกคนเอาทรัพย์สินไป (ขมาย)
ขโมยคนแรกจะเป็นผู้เสียหายฟ้องร้องได้หรือไม่

ปัญหาเรื่องขโมยโจรเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นประเทศไทยหรือในทั่วโลก ตามข่าวหนังสือพิมพ์ก็ขึ้นหน้าหนึ่งไม่เว้นแต่ละวัน เช่น โทรศัพท์มือถือวางไว้ถูกขโมยในศูนย์อาหารในร้านกาแฟหรือในสถานที่ต่างๆ โดนล้วงกระเป๋า รอดยนต์หายในบ้านในห้างหรือในที่ต่าง ๆ ที่ไปจอดไว้ รถจักรยานยนต์โดนวิ่งรันทบเอาไป และก็ยังมียูเสียหายอีกจำนวนมากประกาศตามหาทรัพย์สินที่หายตามเว็บต่าง ๆ ก็มากมายและผู้เสียหายเหล่านั้นก็ได้แจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจไว้แล้ว

ต่อมา ขโมยคนนั้นก็ถูกขโมยอีกคนหนึ่งเอาทรัพย์สินที่ได้ขโมยมาไปเสียแล้ว (หรือภาษาชาวบ้านจะเรียกว่า “ขมาย” อ่านว่า ชะ-มาย) นับว่า เป็นกงเกวียนกำเกวียน (ไม่ใช่กงกรรมกงเกวียนนะ) คือ กรรมสนองกรรม

ปัญหาข้อใจก็คือ ขโมยคนนั้นจะมาแจ้งความฟ้องร้องขโมยอีกคนหนึ่งได้หรือไม่

กรณีตัวอย่าง

กิมลั้งซึ่งรถมอเตอร์ไซด์ไปตลาดร่วมใจเกื้อ เพื่อไปช่วยแม่กิมฮวยที่แผงขายปลาในตลาด โดยจอดรถมอเตอร์ไซด์ไว้ที่จอดและล็อคเรียบร้อยแล้ว ต่อมา ไอ้โอมมาขโมยรถมอเตอร์ไซด์ไป เมื่อกิมลั้งทราบเรื่องจึงชวนนายต๋องแพนไปเป็นเพื่อนแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจเพื่อให้จับคนร้ายมาให้ได้และขอรถมอเตอร์ไซด์ของตนคืน

เมื่อนางลั้งทราบเรื่องและรู้ว่าไอ้โอมเป็นคนเอารถมอเตอร์ไซด์ของกิมลั้งไปจึงได้ขโมยรถมอเตอร์ไซด์คันนั้นไปเป็นของตนอีกต่อหนึ่ง โดยคิดว่าไอ้โอมไม่กล้าไปแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจอยู่แล้ว เพราะรถมอเตอร์ไซด์คันนั้นไม่ได้เป็นของไอ้โอมแต่เป็นของกิมลั้งที่ได้ขโมยมา

ต่อมา ไอ้โอมทราบว่ารถมอเตอร์ไซด์ที่ตนขโมยมาหายไปและรู้ว่านางลั้งเป็นคนขโมยไป จึงมาปรึกษาผู้เขียนว่าจะไปแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจอีกให้จับนางลั้งและขอรถมอเตอร์ไซด์คืนมาเป็นของตนได้หรือไม่

พอดี ผู้เขียนได้อ่านบทบรรณาธิการภาค ๑ สมัยที่ ๖๕ เล่ม ๖ อาจารย์ประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา กรณีอย่างนี้ไอ้โอมก็สามารถทำได้ จึงบอกกล่าวเล่าความว่า

การขโมยครั้งแรกที่ไอ้โอมขโมยรถมอเตอร์ไซด์ของกิมลั้งไป ไอ้โอมมีความผิดฐานลักทรัพย์ในทางอาญาและมีความผิดฐานละเมิดในทางแพ่ง กิมลั้งผู้เสียหายชอบที่จะแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจได้ และพนักงานอัยการก็ชอบที่จะฟ้อง ไอ้โอมต่อศาลในความผิดอาญาฐานลักทรัพย์ และพนักงานอัยการก็ชอบที่จะเรียกทรัพย์สิน (รถมอเตอร์ไซด์) หรือราคาทรัพย์สิน (รถมอเตอร์ไซด์) คืนจากไอ้โอมแทนกิมลั้งได้ หากพนักงานอัยการไม่เรียกให้ กิมลั้งก็มีสิทธิที่จะฟ้องทางแพ่งจากไอ้โอมที่เป็นผู้ลักทรัพย์ไปได้ เพื่อให้ไอ้โอมผู้ลักทรัพย์คืนทรัพย์สินที่ลักไปพร้อมค่าเสียหาย หากไม่สามารถคืนได้อาจเป็นเพราะรถมอเตอร์ไซด์สูญหายหรือบุบสลายจนใช้การไม่ได้ ไอ้โอมก็ต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนหรือราคาทรัพย์สิน และค่าเสียหาย จึงทำให้ไอ้โอมมีสิทธิครอบครองดูแลรถมอเตอร์ไซด์

ที่ลักไปไว้เพื่อคืนแก่กิมลั้ง

การขโมยครั้งที่สองที่นางสิงห์ขโมยธมมอเตอร์ไซด์ของกิมลั้งไปจากไอโอมนั้น เมื่อเป็นการเอาไปจากความครอบครองของไอโอม แม้ไอโอมจะไม่มีกรรมสิทธิ์ในธมมอเตอร์ไซด์ก็ตาม แต่ไอโอมก็ยึดถือครอบครองไว้เพื่อตน เป็นผู้ครอบครองตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นางสิงห์จึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ (ลักธมมอเตอร์ไซด์) เพราะความผิดฐานลักทรัพย์นอกจากกฎหมายจะคุ้มครองแล้วยังคุ้มครองถึงสิทธิครอบครองด้วย ดังนั้น ไอโอมจึงเป็นผู้เสียหายสามารถฟ้องนางสิงห์ได้ ชอบที่จะไปแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจได้ (เทียบเคียงคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๘๕/๒๕๕๔)

ส่วนการที่ไอโอมจะไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจหรือไม่ ก็ให้ลองพิจารณาดูเอาเอง เพราะ อย่าลืมนะ ว่าการขโมยในครั้งแรก ใครเป็นคนร้าย !!! (คือ ไอโอม นั่นเอง หากไปแจ้งความร้องทุกข์ก็อาจถูกตำรวจจับกุมตัวในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีแรก ก็ได้) จึงย้อนกลับไปให้คิดถึง คำว่า **“กองเกวียนกำเกวียน”**

